

الله
الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تاییدیه اعضای هیات داوران حاضر در جلسه دفاع از رساله دکتری

آقای محسن بخشندۀ رشته فیزیک پزشکی رساله دکتری خود را با عنوان: «تعیین رابطه دز - پاسخ غده تیروئید در بیماران تحت پرتو درمانی خارجی نواحی سر و گردن به روش ارزیابی عملکردی براساس مفهوم DMH در مدل‌های NTCP» در تاریخ ۱۷/۰۲/۹۱ ارائه کردند.

اعضای هیات داوران نسخه نهایی این رساله را از نظر فرم و محتوا تایید کرده و پذیرش آنرا برای تکمیل درجه دکتری پیشنهاد می‌کنند.

اعضای هیات داوران	نام و نام خانوادگی	امضاء
استاد راهنمای	دکتر بیژن هاشمی ملایری	
استاد مشاور	دکтор سید ریبع مهدوی	
استاد مشاور	دکتر علیرضا نیکو فر	
استاد ناظر	دکتر منیزه مختاری	
استاد ناظر	دکتر محمود الله وردی	
استاد ناظر	دکتر بهرام مفید	
استاد ناظر و تمامنده تحصیلات تکمیلی	دکتر حسین رجبی	

آیین نامه حق مالکیت مادی و معنوی در مورد نتایج پژوهش‌های علمی دانشگاه تربیت مدرس

مقدمه: با عنایت به سیاست‌های پژوهشی و فناوری دانشگاه در راستای تحقق عدالت و کرامت انسانها که لازمه شکوفایی علمی و فنی است و رعایت حقوق مادی و معنوی دانشگاه و پژوهشگران، لازم است اعضای هیأت علمی، دانشجویان، دانش آموختگان و دیگر همکاران طرح، در مورد نتایج پژوهش‌های علمی که تحت عنوانین پایان‌نامه، رساله و طرحهای تحقیقاتی با هماهنگی دانشگاه انجام شده است، موارد زیر را رعایت نمایند:

ماده ۱- حق نشر و تکثیر پایان‌نامه/ رساله و درآمدهای حاصل از آنها متعلق به دانشگاه می‌باشد ولی حقوق معنوی پدید آورندگان محفوظ خواهد بود.

ماده ۲- انتشار مقاله یا مقالات مستخرج از پایان‌نامه/ رساله به صورت چاپ در نشریات علمی و یا ارائه در مجتمع علمی باید به نام دانشگاه بوده و با تایید استاد راهنمای اصلی، یکی از استادی راهنمای، مشاور و یا دانشجو مسئول مکاتبات مقاله باشد. ولی مستولیت علمی مقاله مستخرج از پایان‌نامه و رساله به عهده استاد راهنمای و دانشجو می‌باشد.

تبصره: در مقالاتی که پس از دانش آموختگی بصورت ترکیبی از اطلاعات جدید و نتایج حاصل از پایان‌نامه/ رساله نیز منتشر می‌شود نیز باید نام دانشگاه درج شود.

ماده ۳- انتشار کتاب، نرم افزار و یا آثار ویژه (انفری هنری مانند فیلم، عکس، نقاشی و نمایشنامه) حاصل از نتایج پایان‌نامه/ رساله و تمامی طرحهای تحقیقاتی کلیه واحدهای دانشگاه اعم از دانشکده ها، مرکز تحقیقاتی، پژوهشکده ها، پارک علم و فناوری و دیگر واحدها باید با مجوز کتبی صادره از معاونت پژوهشی دانشگاه و براساس آئین نامه های مصوب انجام شود.

ماده ۴- ثبت اختصار و تدوین دانش فنی و یا ارائه یافته ها در جشنواره های ملی، منطقه ای و بین‌المللی که حاصل نتایج مستخرج از پایان‌نامه/ رساله و تمامی طرحهای تحقیقاتی دانشگاه باید با هماهنگی استاد راهنمای اینجا معرفی طرح از طرق معاونت پژوهشی دانشگاه انجام گیرد.

ماده ۵- این آیین نامه در ۵ ماده و یک تبصره در تاریخ ۸۷/۴/۱ در شورای پژوهشی و در تاریخ ۸۷/۴/۲۳ در هیأت رئیسه دانشگاه به تایید رسید و در جلسه مورخ ۸۷/۷/۱۵ شورای دانشگاه به تصویب رسیده و از تاریخ تصویب در شورای دانشگاه لازم الاجرا است.

اینجانب محسن بخشنده دانشجوی رشته فیزیک پژوهشکی ورودی سال تحصیلی ۱۳۸۶ مقطع دکتری دانشکده پژوهشکی متعهد می‌شوم کلیه نکات مندرج در آئین نامه حق مالکیت مادی و معنوی در مورد نتایج پژوهش های علمی دانشگاه تربیت مدرس را در انتشار یافته های علمی مستخرج از پایان‌نامه / رساله تحصیلی خود رعایت نمایم. در صورت تخلف از مفاد آئین نامه فوق الاشعار به دانشگاه وکالت و نمایندگی می دهم که از طرف اینجانب نسبت به لغو امتیاز اختصار بنام بند و یا هر گونه امتیاز دیگر و تغییر آن به نام دانشگاه اقدام نماید. ضمناً نسبت به جبران فوری ضرر و زیان حاصله بر اساس برآورده دانشگاه اقدام خواهم نمود و بدینوسیله حق هر گونه اعتراض را از خود سلب نمودم.

امضا
تاریخ
۱۳۹۱/۰۷/۱۷

آیین نامه چاپ پایان نامه (رساله) های دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس

نظر به اینکه چاپ و انتشار پایان نامه (رساله) های تحصیلی دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس، میبن بخشی از فعالیتهای علمی - پژوهشی دانشگاه است بنابراین به منظور آگاهی و رعایت حقوق دانشگاه، دانش آموختگان این دانشگاه نسبت به رعایت موارد ذیل متعهد می شوند:

ماده ۱: در صورت اقدام به چاپ پایان نامه (رساله)ی خود، مراتب را قبلاً به طور کتبی به «دفتر نشر آثار علمی» دانشگاه اطلاع دهد.

ماده ۲: در صفحه سوم کتاب (پس از برگ شناسنامه) عبارت ذیل را چاپ کند:
«کتاب حاضر، حاصل رساله دکتری نگارنده در رشته فیزیک پژوهشی است که در بهار سال ۱۳۹۱ در دانشکده علوم پژوهشی دانشگاه تربیت مدرس به راهنمایی جناب آقای دکتریزشن هاشمی ملایری، مشاوره جناب آقای دکتر سید ریبع مهدی مهدوی و مشاوره جناب آقای دکتر علیرضا نیکوفر از آن دفاع شده است.»

ماده ۳: به منظور جبران بخشی از هزینه های انتشارات دانشگاه، تعداد پک درصد شمارگان کتاب (در هر نوبت چاپ) را به «دفتر نشر آثار علمی» دانشگاه می تواند مازاد نیاز خود را به نفع مرکز نشر در معرض فروش قرار دهد.

ماده ۴: در صورت عدم رعایت ماده ۳، ۵۰٪ بهای شمارگان چاپ شده را به عنوان خسارت به دانشگاه تربیت مدرس، تأديه کند.

ماده ۵: دانشجو تعهد و قبول می کند در صورت خودداری از پرداخت بهای خسارت، دانشگاه می تواند خسارت مذکور را از طریق مراجع قضایی مطالبه و وصول کند؛ به علاوه به دانشگاه حق می دهد به منظور استیفای حقوق خود، از طریق دادگاه، معادل وجه مذکور در ماده ۴ را از محل توقیف کتابهای عرضه شده نگارنده برای فروش، تأمین نماید.

ماده ۶: اینجانب محسن بخشنده دانشجوی رشته فیزیک پژوهشی مقطع دکتری تعهد فوق وضمانت اجرایی آن را قبول کرده، به آن ملتزم می شوم.

نام و نام خانوادگی: **محسن کبوده**

تاریخ و امضاء:

۱۳۹۶/۲/۱۷

دانشگاه تربیت مدرس

دانشکده علوم پزشکی

رساله

دوره دکتری تخصصی (Ph.D.) در رشته فیزیک پزشکی

عنوان

تعیین رابطه دز - پاسخ غده تیروئید در بیماران تحت پرتو درمانی خارجی نواحی سر و
گردن به روش ارزیابی عملکردی بر اساس مفهوم DMH در مدل‌های NTCP

نگارش

محسن بخشندۀ

استاد راهنمای

دکتر بیژن هاشمی ملایری

اساتید مشاور

دکتر سید ربيع مهدی مهدوی

دکتر علیرضا نیکوفر

بهار ۱۳۹۱

تقدیم به :

همسرم، پناه خستگیم، انگیزه حرکتم، او که اسوه صبر و تحمل بوده و بدون او هرگز نمی شد.

دختر دلbinدم آنیتا، فرشته پاکی که لحظات با او بودن صرف این رساله شد.

مادرم، آنکه آفتاب مهرش در آستانه قلبم، همچنان پابرجاست و هرگز غروب نخواهد کرد.

همه کسانی که لحظه ای بعد انسانی و وجودانی خود را فراموش نمی کنند و بر آستان گران سنگ انسانیت سر فرود می آورند و انسان را با همه تفاوت هایش ارج می نهند.

و

به تمامی بیمارانی که از سرطان رنج می برنند.

تشکر و قدردانی

با تشکر و سپاس فراوان :

از استاد محترم جناب آقای دکتر بیژن هاشمی ملایری که با آرامش و حمایت خود همواره در سخت ترین شرایط برای من بهترین بودند. دستاوردهای این رساله مدیون زحمات بی دریغ ، توصیه ها و راهنمایی های علمی ایشان می باشد.

از اساتید محترم جناب آقایان دکتر مهدوی و دکتر نیکوفر که بسیاری از زحمات این رساله را برعهده داشته و همواره از راهنمایی های علمی آنان سود بردم . همچنین از کلیه همکاران مرکز رادیوتراپی پارس نیز به دلیل همکاری فوق العاده آنان کمال تشکر را دارم.

از استاد محترم جناب آقای دکتر انوشیروان کاظم نژاد معاونت محترم آموزشی دانشگاه که به طور افتخاری استاد مشاور آماری اینجانب بوده و افتخار شاگردی ایشان را داشتم.

از استاد محترم جناب آقای دکتر حسین رجبی که همواره علاوه بر استادی حق بسیاری بر گردن بنده داشته و همواره مانند یک دوست برای من هستند.

از استاد محترم سرکار خانم دکتر مختاری که مطالب بسیاری در این سالها از ایشان آموختم. از استاد محترم جناب آقای دکتر ادراکی و مرکز تصویربرداری پارسیان که با نیت خیر و پشتیبانی مالی خود از این رساله نقش مهمی را در انجام این رساله داشتند.

از پزشکان محترم رادیوتراپیست جناب آقایان دکتر یحیی زاده ، دکتر فدوی ، دکتر فودازی ، دکتر عامری ، دکتر سلیمی ، دکتر طباطبائی ، دکتر هوشیاری ، دکتر مولانا و دکتر خدابخشی و سرکار خانم دکتر واشقانی برای همکاری فوق العاده و مشاوره علمی آنان در این رساله.

از دوست گرانقدر خود جناب آقای علی جباری ارفعی که در ویرایش متن این رساله بسیار کمک نمودند.

چکیده

هدف اصلی رادیوتراپی نابود کردن تمامی سلولهای سرطانی و رساندن کمترین آسیب به بافت های سالم اطراف تومور می باشد. برای رسیدن به هدف فوق می بایست قبل از شروع هر دوره درمانی ابتدا یک درمان مناسب را بر اساس بیشترین احتمال کنترل تومور و کمترین احتمال آسیب بافت های سالم اطراف طراحی کرد که برای انجام چنین فرایندی دانستن روابط دز - پاسخ تمامی ارگان ها الزامی است. یکی از ارگان های بدن که دارای حساسیت پرتوی بالایی بوده و متساقنه به ناچار در رادیوتراپی سر و گردن تحت تابش می باشد غده تیروئید است. هدف اصلی این تحقیق بدست آوردن رابطه دز - پاسخ غده تیروئید بر اساس مدل های NTCP (Normal tissue complication probability) و بررسی اثر DMH DVH (Dose volume histogram) (Dose mass histogram) بعنوان ورودی مدل های NTCP در مقایسه با است. از اینtro در این تحقیق ۶۵ بیمار مبتلا به یکی از سرطان های سر و گردن که تیروئید آنها به ناچار تحت تابش بوده به مدت یک سال تحت پیگیری قرار گرفتند . آزمایش های تیروئید و پارامترهای سونوگرافی داپلر رنگی و B mode بیماران در فواصل زمانی مشخص از حین رادیوتراپی تا یکسال بعد از اتمام درمان اندازه گیری شدند . مطابق با نتایج این تحقیق عوارض و آسیب های غده تیروئید از حین درمان آغاز گشته و دز آستانه برای ایجاد آسیب اولیه تیروئید ۱۲ گری بدست آمد . ۲۹ بیمار (۴۴/۶٪) مرد و زن در یکسال دچار کم کاری تیروئید شدند که تعداد زنان مبتلا به کم کاری نسبت به مردان بیشتر بود. پارامترهای ۶ مدل متداول NTCP برای پیشگویی آسیب کم کاری تیروئید بدست آمد که نتایج این تحقیق نشان داد که مدل دز میانگین بهترین مدل از نظر توانایی پیشگویی بوده و این خود بیانگر ساختار موازی تیروئید است . از سوی دیگر نتایج این تحقیق نشان داد که در ساختاری مانند تیروئید مفهوم DMH اثر چشمگیری را در مدل ها نمی گذارد هر چند که با ورودی DMH نتایج برازش بهتری برای مدل ها نسبت به DVH بدست آمد. ارتباط معنی داری بین تغییرات Vascularization با آسیب دیررس تیروئید ناشی از تشعشع بدست آمد.

کلمات کلیدی : عملکرد غده تیروئید، رادیوتراپی، کم کاری تیروئید، احتمال آسیب بافت سالم

فهرست مطالب

۱	فصل اول : مقدمه و مروری بر مطالعات گذشته
۲	۱. نقش رادیوتراپی در درمان سرطان
۲	۱. ۲. نقش رادیوبیولوژی در رادیوتراپی
۳	۱. ۲. پاسخ سلول به تشعشع
۴	۱-۳-۱. حساسیت پرتوی ذاتی
۴	۱-۳-۲. مقیاس زمانی اثرات پرتوی
۶	۱-۳-۳-۱. هدف های سلولی تشعشع
۷	۱-۳-۴-۱. مدل های بقای سلولی
۸	۱-۳-۴-۲. تئوری هدف
۱۲	۱-۴-۳-۱. مدل خطی-درجه دو
۱۶	۱-۴-۴-۱. رادیوبیولوژی بافت های سالم
۱۶	۱-۴-۱-۱. واکنش های بافت های سالم به رادیوتراپی
۱۷	۱-۴-۱-۱-۱. فاکتورهای قابل کنترل
۱۷	۱-۴-۱-۱-۲. فاکتورهای غیرقابل کنترل
۱۷	۱-۴-۲-۱. عوامل موثر بر شدت عوارض بافت سالم
۲۰	۱-۴-۳-۱. ساختار تکثیر شونده بافت ها
۲۱	۱-۴-۴-۱. بافت های سالم پاسخ دهنده زودرس و دیررس
۲۱	۱-۴-۴-۱-۱. بافت های پاسخ دهنده زودرس
۲۲	۱-۴-۴-۱-۲. بافت های پاسخ دهنده دیررس

۱-۴-۵. آسیب شناسی عوارض بافت های سالم.....	۲۲
۱-۴-۶. عروق خونی و سیستم عروقی.....	۲۴
۱-۴-۷. دوره نهفته.....	۲۵
۱-۴-۸. عوارض دیررس رادیوتراپی بر غده تیروئید.....	۲۵
۱-۴-۹. مفهوم میزان تحمل پرتوی بافت سالم.....	۲۶
۱-۴-۱۰. اثر حجم در رادیوتراپی.....	۲۷
۱-۴-۱۱. معماری بافت های سالم.....	۲۹
۱-۴-۱۲. کمی سازی آسیب بافت سالم.....	۳۱
۱-۴-۱۳. سیستم های Scoring برای آسیب های بافت سالم به دنبال رادیوتراپی.....	۳۲
۱-۴-۱۴. تقطیع دز در رادیوتراپی.....	۳۶
۱-۴-۱۵. استفاده از تقطیع دز در رادیوتراپی.....	۳۶
۱-۴-۱۶. روش های مختلف دستیابی به تقطیع دز.....	۳۷
۱-۴-۱۷. پاسخ تقطیع دز در بافت های پاسخ دهنده زودرس و دیررس.....	۳۸
۱-۴-۱۸. Hypofractionation.....	۳۸
۱-۴-۱۹. Accelerated fractionation و Hyper fractionation.....	۴۰
۱-۴-۲۰. ارزیابی طرح های درمانی.....	۴۰
۱-۴-۲۱. ارزیابی دز طرح های درمانی.....	۴۱
۱-۴-۲۲. ارزیابی بیولوژیکی طرح های درمانی.....	۴۳
۱-۴-۲۳. روابط دز-پاسخ در رادیوتراپی.....	۴۴
۱-۴-۲۴. شکل منحنی دز-پاسخ.....	۴۶
۱-۴-۲۵. مکان منحنی دز-پاسخ.....	۴۷

۴۷	۳-۷-۱. شب منحنی دز-پاسخ.....
۴۹	۴-۷-۱. پنجره درمانی.....
۵۰	۵-۷-۱. مشکلات مدلولوژی در تخمین روایط دز-پاسخ از اطلاعات بالینی.....
۵۰	۱-۵-۷-۱. جوانب بالینی.....
۵۱	۲-۵-۷-۱. جوانب دزیمتری.....
۵۱	۳-۵-۷-۱. جوانب آماری.....
۵۱	۶-۷-۱. ضرورت های بالینی: تغییر شب منحنی های دز-پاسخ.....
۵۲	۸-۱. مدل های رادیوبیولوژیکی بافت سالم.....
۵۵	۱-۸-۱. مدل تجربی Lyman.....
۵۵	۱-۱-۸-۱. تشعشع یکنواخت
۵۷	۱-۲-۱-۸-۱. تشعشع غیریکنواخت.....
۶۱	۱-۲-۸-۱. مدل Logit.....
۶۲	۱-۳-۸-۱. مدلهاي مرتبط با معماري بافت.....
۶۳	۱-۳-۸-۱.۱. مدل حجم بحرانی.....
۶۴	۱-۱-۳-۸-۱.۱. مدل حجم بحرانی فردی.....
۶۵	۱-۱-۳-۸-۱.۲. مدل حجم بحرانی جمعی.....
۶۵	۱-۲-۳-۸-۱.۲. مدل سری نسبی.....
۶۸	۱-۹. استفاده از مفهوم جدید DMH به جای DVH در مدل های NTCP.....
۶۹	۱-۱۰. تومورهای سروگردن.....
۷۰	۱-۱۱. تکنیک های درمانی تومورهای سروگردن.....
۷۱	۱-۱۲. بیماریهای تیروئید به دنبال رادیوتراپی سروگردن.....

۱۳-۱. روشهای تصویربرداری و بررسی وضعیت خونرسانی غده تیروئید.....	۷۳
۱۴-۱. ایده تحقیق.....	۷۵
۱۵-۱. سوالات اصلی تحقیق.....	۷۶
۱۶-۱. اهداف تحقیق.....	۷۷
۱۷-۱. فرضیه ها.....	۷۷
۱۸-۱. مروری بر مطالعات گذشته.....	۷۸
فصل دوم : مواد و روشهای.....	۸۳
۱-۱. انتخاب بیمار.....	۸۴
۲-۱. صحبت با پزشکان متخصص رادیوتراپی.....	۸۵
۲-۲. کالیبراسیون دستگاه CT Scan و به دست آوردن منحنی کالیبراسیون	۸۵
۲-۳. اعتبارسنجی نرم افزار طراحی درمان Coreplan	۸۶
۲-۴. انجام Fixation نواحی سروگردن و سی تی اسکن برای طراحی درمان.....	۸۸
۲-۵. انجام طرح درمان بیماران.....	۸۹
۲-۶. آنالیز دزیمتري.....	۹۰
۲-۷. پیگیری بیماران.....	۹۱
۲-۸. تهیه Worksheet برای هر یک از بیماران.....	۹۱
۲-۹. سیستم نمره دهی برای تعریف آسیب کم کاری تیروئید.....	۹۱
۲-۱۰. پردازش تصاویر سونوگرافی.....	۹۲
۲-۱۱. تهیه تصاویر از جسم آزمایشی 100mm.....	۹۶
۲-۱۲. نوشتن برنامه ای جهت محاسبه DVH و DMH	۹۸
۲-۱۳. نوشتن برنامه ای برای مدلسازی و تخمین پارامترهای مدل ها.....	۹۸

۱۰۰.....	۲-۱۴-۱. روش MLE جهت برازش.....
۱۰۶.....	۲-۱۴-۲. تعیین عدم قطعیت پارامترهای بدست آمده هر مدل.....
۱۰۷.....	۲-۱۴-۳. انجام آزمون نیکویی برازش.....
۱۰۷.....	۲-۱۴-۴. رسم منحنی های احتمال آسیب.....
۱۰۸.....	۲-۱۵. مقایسه DVH و DMH.....
۱۰۸.....	۲-۱۶. رتبه بندی مدل ها بر اساس توانایی پیشگویی احتمال آسیب.....
۱۰۹.....	۲-۱۷. آنالیز آماری.....
۱۱۰.....	فصل سوم : نتایج و یافته ها.....
۱۱۱.....	۳-۱. مشخصات بیماران.....
۱۱۴.....	۳-۲. منحنی کالیبراسیون دستگاه سی تی اسکن.....
۱۱۶.....	۳-۳. اعتبار سنجی نرم افزار طراحی درمان Coreplan.....
۱۱۶.....	۳-۳-۱. نتایج بدست آمده از تست ۱.....
۱۱۷.....	۳-۳-۲. نتایج بدست آمده از تست ۲.....
۱۱۸.....	۳-۳-۳. نتایج بدست آمده از تست ۳.....
۱۱۹.....	۳-۳-۴. نتایج بدست آمده از تست ۴.....
۱۲۰.....	۳-۳-۵. نتایج بدست آمده از تست ۷.....
۱۲۰.....	۳-۳-۶. نتایج بدست آمده از تست ۸.....
۱۲۱.....	۳-۳-۷. نتایج بدست آمده از اختلاف دزیمتری تجربی و پیشگویی سیستم طراحی درمان.....
۱۲۳.....	۳-۴-۴. آنالیز اطلاعات حین رادیوتراپی.....
۱۲۳.....	۳-۴-۱. محاسبات DVH و DMH.....
۱۲۵.....	۳-۴-۲. نتایج تغییرات مشاهده شده در آزمایش های خونی بیماران در حین رادیوتراپی.....

۳-۴-۳. ذر آستانه تیروئید برای ایجاد تغییرات در آزمایش های خونی.....	۱۲۶
۳-۴-۴. نتایج تغییرات مشاهده شده در پارامترهای سونوگرافی در حین رادیوتراپی.....	۱۲۷
۳-۴-۵. نتایج تست Bivariate correlation.....	۱۲۸
۳-۵-۱. آنالیز اطلاعات پس از گذشت یکسال از اتمام رادیوتراپی.....	۱۳۰
۳-۵-۲. نتایج تغییرات مشاهده شده در آزمایش های خونی بیماران.....	۱۳۱
۳-۵-۳. نتایج تغییرات مشاهده شده در آزمایش های خونی در بیماران آسیب دیده و فاقد آسیب.....	۱۳۵
۳-۵-۴. نتایج تغییرات مشاهده شده در پارامترهای سونوگرافی بیماران.....	۱۴۱
۳-۵-۵. نتایج تغییرات مشاهده شده در پارامترهای سونوگرافی در بیماران آسیب دیده و فاقد آسیب.....	۱۴۶
۳-۵-۶. نتایج آنالیز Logistic Regression برای متغیرهای مختلف.....	۱۵۰
۳-۵-۷. آنالیز دزیمتری.....	۱۵۵
۳-۵-۸. مدلسازی و تخمین پارامترهای ۴ مدل مورد استفاده در پروپوزال و ۲ مدل دیگر.....	۱۵۷
فصل چهارم : بحث ، نتیجه گیری و پیشنهاد ها.....	۱۶۸
۴-۱. بحث.....	۱۶۹
۴-۲. نتیجه گیری.....	۱۷۷
۴-۳. پیشنهادها.....	۱۷۸
فهرست منابع	۱۷۹
ضمائمه	۱۹۴
چکیده انگلیسی.....	۲۰۱

فهرست جداول

جدول ۱-۱. مقادیر نسبت α/β برای بافت های مختلف.....	۱۶
جدول ۲-۱. سیستم های رتبه بندی برای عارضه موکوسیت دهانی.....	۳۵
جدول ۳-۱. سیستم رتبه بندی CTCAE V4.02 برای عوارض هیپوتیروئیدیسم و هیپرتیروئیدیسم.....	۳۵
جدول ۴-۱. سیستم رتبه بندی LENT/SOMA برای عوارض هیپوتیروئیدیسم و هیپرتیروئیدیسم.....	۳۶
جدول ۱-۲. دانسیته ۵ ماده در ۵ استوانه موجود در فانتوم.....	۸۶
جدول ۲-۲. مشخصات مواد موجود در فانتوم Thorax.....	۸۸
جدول ۱-۳. مشخصات بیماران.....	۱۱۱
جدول ۲-۳. مشخصات درمانی بیماران.....	۱۱۳
جدول ۳-۳. مشخصات دز غده هیپوفیز.....	۱۱۴
جدول ۴-۳. دستورالعمل انجام طرح درمان در تست ۱.....	۱۱۷
جدول ۵-۳. دستورالعمل انجام طرح درمان در تست ۲.....	۱۱۷
جدول ۶-۳. دستورالعمل انجام طرح درمان در تست ۳.....	۱۱۸
جدول ۷-۳. دستورالعمل انجام طرح درمان در تست ۴.....	۱۱۹
جدول ۸-۳. دستورالعمل انجام طرح درمان در تست ۷.....	۱۲۰
جدول ۹-۳. دستورالعمل انجام طرح درمان در تست ۸.....	۱۲۱
جدول ۱۰-۳. نتایج تست های اعتبار سنگی نرم افزار طراحی درمان.....	۱۲۱
جدول ۱۱-۳. نتایج بدست آمده از تفاضل DMH-DVH.....	۱۲۳
جدول ۱۲-۳. میانگین \pm انحراف معیار و مقادیر P تست های خونی تیروئید قبل و بعد از جلسات...	۱۲۵

جدول ۳-۱۳. میانگین \pm انحراف معیار و مقادیر P تست های خونی تیروئید قبل و بعد از جلسات.....	۱۲۶
جدول ۳-۱۴. میانگین \pm انحراف معیار و مقادیر P پارامترهای سونوگرافی داپلر قبل و بعد از جلسات	۱۲۷
جدول ۳-۱۵. میانگین \pm انحراف معیار و مقادیر P تغییرات اکوی تیروئید قبل و بعد از جلسات.....	۱۲۸
جدول ۳-۱۶. ضرایب Pearson و مقادیر P همبستگی بین پارامترهای خونی و سونوگرافی.....	۱۲۸
جدول ۳-۱۷. نتایج آسیب بیماران.....	۱۳۰
جدول ۳-۱۸. میانگین \pm انحراف معیار و مقادیر P تست های خونی تیروئید از قبل از رادیوتراپی.....	۱۳۲
جدول ۳-۱۹. اختلاف پارامترهای خونی در بیماران آسیب دیده و فاقد آسیب.....	۱۳۶
جدول ۳-۲۰. Logistic Regression برای مقدار TSH در انتهای رادیوتراپی.....	۱۴۰
جدول ۳-۲۱. Logistic Regression برای مقدار FT4 در انتهای رادیوتراپی.....	۱۴۰
جدول ۳-۲۲. میانگین \pm انحراف معیار و مقادیر P پارامترهای سونوگرافی داپلر قبل و بعد از.....	۱۴۱
جدول ۳-۲۳. میانگین \pm انحراف معیار و مقادیر P تغییرات اکوی تیروئید قبل و بعد از.....	۱۴۵
جدول ۳-۲۴. اختلاف پارامترهای سونوگرافی در بیماران آسیب دیده و فاقد آسیب.....	۱۴۶
جدول ۳-۲۵. نتایج آنالیز رگرسیون متغیرهای مختلف با آسیب تیروئید.....	۱۵۱
جدول ۳-۲۶. مقادیر تخمین زده پارامترهای مدل ها با ورودی DVH	۱۶۳
جدول ۳-۲۷. مقادیر تخمین زده پارامترهای مدل ها با ورودی DMH	۱۶۴
جدول ۳-۲۸. رتبه بندی مدل ها بر اساس عدد آکائیکی با ورودی DVH	۱۶۵
جدول ۳-۲۹. رتبه بندی مدل ها بر اساس عدد آکائیکی با ورودی DMH	۱۶۶

فهرست شکل ها

شکل ۱-۱. مقیاس زمانی اثرات پرتوی بر روی سیستم های بیولوژیکی.....	۴
شکل ۱-۲. قسمتی از ساختار DNA که مکان های عمدۀ آسیب ها در این ساختار مشخص شده است..	۸
شکل ۱-۳. منحنی بقا با استفاده از مدل تک هدف- تک ضربه.....	۹
شکل ۱-۴. منحنی بقا با استفاده از مدل چند هدفی - تک ضربه ای.....	۱۰
شکل ۱-۵. منحنی بقا با استفاده از مدل دو جزئی.....	۱۱
شکل ۱-۶. منحنی بقا با استفاده از مدل خطی درجه دو.....	۱۲
شکل ۱-۷. منحنی های isoeffect با توجه به رژیم تقطیعی دز.....	۱۵
شکل ۱-۸. منحنی های بقای سلولی با توجه به نسبت α/β	۱۵
شکل ۱-۹. ساختار شماتیک بافتی مانند پوست.....	۱۹
شکل ۱-۱۰. توزیع تحمل.....	۲۶
شکل ۱-۱۱. توزیع دز قابل تحمل.....	۲۷
شکل ۱-۱۲. تعاریف حجم در رادیوتراپی مطابق با گزارش های ۵۰ و ۶۲ ICRU	۲۸
شکل ۱-۱۳. معماری موازی FSU ها.....	۳۰
شکل ۱-۱۴. معماری سری بافت سالم.....	۳۱
شکل ۱-۱۵. معماری سری - موازی.....	۳۱
شکل ۱-۱۶. منحنی دز- پاسخ	۴۵
شکل ۱-۱۷. منحنی دز- پاسخ برای عارضه تلانژکتزیای پوست برای فوتون و الکترون.....	۴۶
شکل ۱-۱۸. تعریف هندسی شیب منحنی دز- پاسخ تشعشع.....	۴۸
شکل ۱-۱۹. پنجره درمانی.....	۵۰

..... شکل ۱-۲۰. منحنی های دز - پاسخ برای درمان کارسینومای حنجره.....	۵۰
..... شکل ۱-۲۱. نمایش سه بعدی مدل Lyman برای تابش حجم های مختلف قلب.....	۵۷
..... شکل ۱-۲۲-۱. مرحله اول فرایند کاهش هیستوگرام.....	۵۹
..... شکل ۱-۲۳-۱. مرحله دوم فرایند کاهش هیستوگرام.....	۵۹
..... شکل ۱-۲۴-۱. کاهش هیستوگرام دز - حجم به حجم موثر.....	۶۰
..... شکل ۱-۲۵-۱. کاهش هیستوگرام دز - حجم به حجم موثر.....	۶۱
..... شکل ۲-۱. تصویر فانتم درون دستگاه سی تی اسکن.....	۸۶
..... شکل ۲-۲. تصویر فانتم مدل۶۱۰	۸۶
..... شکل ۲-۳. تصویر فانتم Thorax مدل ۰۰۲LFC.....	۸۷
..... شکل ۲-۴. تصویر فانتم درون دستگاه CT.....	۸۷
..... شکل ۲-۵. نقاط مشخص در فانتم جهت اندازه گیری دز.....	۸۸
..... شکل ۲-۶. ترمопلاست قبل از آماده شدن.....	۸۹
..... شکل ۲-۷. ترمопلاست آماده شده برای Fixation بیمار.....	۸۹
..... شکل ۲-۸. تصویر یک مقطع از ناحیه گردن حاوی غده تیروئید مطابق با راهنمای.....	۹۰
..... شکل ۲-۹. کشیده شدن ROI اطراف تیروئید.....	۹۴
..... شکل ۲-۱۰-۱. ابعاد AP و LM در اسکن دو بعدی عرضی.....	۹۴
..... شکل ۲-۱۱-۲. بعد CC در اسکن دو بعدی طولی.....	۹۴
..... شکل ۲-۱۲-۲. نحوه تعیین سرعت های بیشینه و کمینه در شریان تحتانی لوب راست تیروئید.....	۹۶
..... شکل ۲-۱۳-۲. نحوه تعیین سرعت میانگین در شریان تحتانی لوب راست تیروئید.....	۹۶
..... شکل ۲-۱۴-۲. طرح شماتیک جسم آزمایشی 100mm.....	۹۷
..... شکل ۲-۱۵-۲. تصویر جسم آزمایشی و ترانسدیوسرخطی.....	۹۷

..... ۱۰۱	شکل ۲-۲. local و global میnimim.
..... ۱۰۲	شکل ۲-۳. نمایش تک بعدی دو مینیمم.
..... ۱۰۲	شکل ۲-۴. نمایش دو بعدی حوزه های جذبی.
..... ۱۰۳	شکل ۲-۵. نمایش حوزه های جذبی متعدد.
..... ۱۰۳	شکل ۲-۶. حوزه های جذبی و نقاط جذب مختلف.
..... ۱۱۲	شکل ۳-۱. کتور کردن تیروئید در اسلایس سی تی اسکن.
..... ۱۱۳	شکل ۳-۲. توزیع دز در تصویر سی تی اسکن.
..... ۱۱۵	شکل ۳-۳. تصویر گرفته شده از فانتوم.
..... ۱۱۵	شکل ۳-۴. منحنی کالیبراسیون رسم شده.
..... ۱۱۶	شکل ۳-۵. فانتوم توراکس در حین دزیمترا.
..... ۱۱۷	شکل ۳-۶. خطوط ایزودز حاصل از طرح درمانی تست ۱.
..... ۱۱۸	شکل ۳-۷. خطوط ایزودز حاصل از طرح درمانی تست ۲.
..... ۱۱۸	شکل ۳-۸. خطوط ایزودز حاصل از طرح درمانی تست ۳.
..... ۱۱۹	شکل ۳-۹. خطوط ایزودز حاصل از طرح درمانی تست ۴.
..... ۱۲۰	شکل ۳-۱۰. خطوط ایزودز حاصل از طرح درمانی تست ۷.
..... ۱۲۱	شکل ۳-۱۱. خطوط ایزودز حاصل از طرح درمانی تست ۸.
..... ۱۲۴	شکل ۳-۱۲. DVH تمایزی.
..... ۱۲۴	شکل ۳-۱۳. DMH تمایزی.
..... ۱۳۱	شکل ۳-۱۴. منحنی تغییرات میانگین پارامتر T3 در بیماران از قبل از رادیوتراپی تا یکسال.
..... ۱۳۳	شکل ۳-۱۵. منحنی تغییرات میانگین پارامتر T4 در بیماران از قبل از رادیوتراپی تا یکسال.
..... ۱۳۴	شکل ۳-۱۶. منحنی تغییرات میانگین پارامتر TSH در بیماران از قبل از رادیوتراپی تا یکسال.

- شکل ۳-۱۷. منحنی تغییرات میانگین پارامتر FT3 در بیماران از قبل از رادیوتراپی تا یکسال ۱۳۴
- شکل ۳-۱۸. منحنی تغییرات میانگین پارامتر FT4 در بیماران از قبل از رادیوتراپی تا یکسال ۱۳۵
- شکل ۳-۱۹. تغییرات میانگین مقادیر پارامتر T3 از قبل از شروع رادیوتراپی تا یکسال بعد ۱۳۷
- شکل ۳-۲۰. تغییرات میانگین مقادیر پارامتر T4 از قبل از شروع رادیوتراپی تا یکسال بعد ۱۳۷
- شکل ۳-۲۱. تغییرات میانگین مقادیر پارامتر TSH از قبل از شروع رادیوتراپی تا یکسال بعد ۱۳۸
- شکل ۳-۲۲. تغییرات میانگین مقادیر پارامتر FT3 از قبل از شروع رادیوتراپی تا یکسال بعد ۱۳۸
- شکل ۳-۲۳. تغییرات میانگین مقادیر پارامتر FT4 از قبل از شروع رادیوتراپی تا یکسال بعد ۱۳۹
- شکل ۳-۲۴. منحنی تغییرات میانگین پارامتر PI در بیماران از قبل از رادیوتراپی تا یکسال ۱۴۲
- شکل ۳-۲۵. منحنی تغییرات میانگین پارامتر RI در بیماران از قبل از رادیوتراپی تا یکسال ۱۴۲
- شکل ۳-۲۶. منحنی تغییرات میانگین پارامتر PSV در بیماران از قبل از رادیوتراپی تا یکسال ۱۴۳
- شکل ۳-۲۷. منحنی تغییرات میانگین پارامتر D/S در بیماران از قبل از رادیوتراپی تا یکسال ۱۴۳
- شکل ۳-۲۸. منحنی تغییرات میانگین پارامتر VF در بیماران از قبل از رادیوتراپی تا یکسال ۱۴۴
- شکل ۳-۲۹. منحنی تغییرات میانگین پارامتر قطر در بیماران از قبل از رادیوتراپی تا یکسال ۱۴۴
- شکل ۳-۳۰. تغییرات میانگین مقادیر پارامتر PI در بین بیماران آسیب دیده و فاقد آسیب ۱۴۷
- شکل ۳-۳۱. تغییرات میانگین مقادیر پارامتر RI در بین بیماران آسیب دیده و فاقد آسیب ۱۴۷
- شکل ۳-۳۲. تغییرات میانگین مقادیر پارامتر PSV در بین بیماران آسیب دیده و فاقد آسیب ۱۴۸
- شکل ۳-۳۳. تغییرات میانگین مقادیر پارامتر D/S در بین بیماران آسیب دیده و فاقد آسیب ۱۴۸
- شکل ۳-۳۴. تغییرات میانگین مقادیر پارامتر VF در بین بیماران آسیب دیده و فاقد آسیب ۱۴۹
- شکل ۳-۳۵. تغییرات میانگین مقادیر پارامتر قطر در بین بیماران آسیب دیده و فاقد آسیب ۱۴۹
- شکل ۳-۳۶. تغییرات میانگین مقادیر پارامتر شدت اکو در بین بیماران آسیب دیده و فاقد آسیب ۱۵۰
- شکل ۳-۳۷. Box Plot حجم و دز میانگین تیروئید ۱۵۳